

γλυκυσμάτων. Τὸ κατ' ἐμὲ ἐκτιμῶ κατ' ἀξίαν καὶ τὴν λιτότητα καὶ τὸν πατριωτισμὸν, ὅπως-δήποτε ὅμως νομίζω ὅτι εἰς τοὺς ἐκουσίως ὑποβαλλομένους εἰς τοιαύτην δίκαιαν ὀφείλεται μισθὸς οὐχὶ κατώτερος, ἢ εἰς τοὺς ἀσκητὰς τοῦ Ὁρους καὶ τῆς Θηβαίδος.

* *

Οἱ πατέρες ἡμῶν ἐθαύμαζον ὡς ὑπερτάτην ἐκδήλωσιν τῆς θείας δυνάμεως τὸ θαῦμα, ἥτοι τὴν παράβασιν τῶν νόμων τῆς φύσεως. Σήμερον ὅμως προτιμῶμεν νὰ θαυμάζωμεν ἀντὶ ταύτης ὡς μεγαλύτερον καὶ ὄντως θεοπρεπὲς θαῦμα τὴν ἀκριβῆ τήρησιν τῶν νόμων, οὓς ἔθεσεν ὁ Δημιουργὸς ἐν τῇ ὑπερτάτῃ αὐτοῦ σοφίᾳ, καὶ τὴν ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ ἐπικρατοῦσαν ἀπαρά-βατον τάξιν, καθ' ἣν ἡ αἰτία προηγείται πάντοτε τοῦ ἀποτελέσματος, ἡ ὄθησις τῆς κινήσεως, ἡ ὑγρασία τοῦ ἀμανίτου.

* *

Συνομιλοῦντες ἐσχάτως μετὰ πολιτικοῦ ἀνδρὸς περὶ τοῦ παραδόξου φαινομένου, καθ' ὃ ἐν μὲν ταῖς λοιπαῖς σχολαῖς τοῦ Πανεπιστημίου διορίζονται οἱ ὅπως δήποτε γνωρίζοντες τὴν ἱατρικὴν ἢ τὰ νομικά, ἐν δὲ τῇ φιλοσοφικῇ ἐτοποθετήθη ὁπαδὸς τις τοῦ κόμματος, μὴ τυχὼν παρὰ Θεοῦ τῆς ἀπαιτουμένης νοημοσύνης ἵνα ὑπηρετήσῃ τὴν πατρίδα ὡς ἐπαρχὸς ἢ ὑποτελώ-νης, ἐλάβομεν παρ' αὐτοῦ ὡς ἀπάντησιν τὸ ἀκόλουθον ἀξιωμακτικὸν ἀπόφθεγμα: «Μία στραβὴ συνταγὴ ἔμπορεῖ νὰ σκοτώσῃ τὸν ἄρρωστον καὶ ἀνάξιον δικηγόρον νὰ καταστρέψῃ τὸν πελάτην, ἐνῶ ἂν ἐξηγήσῃ στραβὰ ὁ καθηγητὴς τὸν Πλάτωνα καὶ τὸν Ἀριστοτέλη τὸ κακὸν δὲν εἶναι μέγαν.» Τοιαύτη τις θεωρία ἐφαρμόζεται καὶ εἰς τὰ γράμματα, τὴν ποιήσιν, τοὺς συλλόγους καὶ τοὺς διαγωνισμούς. Ἀφ' ἐνὸς μὲν νομίζομεν τὴν ὑπαρξίν καὶ τὴν πληθύν τούτων ἀναγκαίαν εἰς ἔθνος προωρισμένον νὰ φωτίσῃ τὴν Ἀνατολήν, ἀφ' ἑτέρου δὲ περὶ τῆς ποιότητος αὐτῶν εἴμεθα ἐπίσης ἀδιάφοροι, ὅσον νεόπλουτος παντοπώλης εἰς τὸ περιεχόμενον τῶν χρυσοδέτων τόμων του, τῶν ὁποίων προορισμὸς εἶναι κατ' αὐτὸν οὐχὶ ν' ἀναγινώσκωνται, ἀλλὰ ν' ἀποτελῶσι βιβλιοθήκην, ἀναγκαίαν σκευὴς εὐρωπαϊκῶς ἡτρεπισμένου μεγάρου. Τὸ δὲ ὄντως περιεργον εἶναι ὅτι ὁ Ἕλλην, οὔτε πνεύματος οὔτε νοημοσύνης ἀμοιρῶν, οὐδὲ ὅλως ἀπατάται περὶ τῆς ἀξίας πάντων τούτων. Ἀλλ' ἐξ ἀνοχῆς καὶ ῥαθυμίας ἀκολουθῶν τὸ ἐπικρατῆσαν βέβημα τῆς ἐπιδείξεως, θέλει Ἀκαδημίας ἐν πληρεστάτῃ γνώσει ὅτι δὲν ὑπάρχουσιν ἀκαδημαῖκοι ἄνδρες, βραβεύει ἔργα τὰ ὁποῖα ἐξ ὅλης καρδίας περιφρονεῖ, χειροκροτεῖ ἀηδιάζων, ἀκροᾶται χασμῶμενος ἀτελευτήτους λόγους καὶ εἶναι ὁ ἴδιος ἕτοιμος νὰ ὀμιλήσῃ ἐκ τοῦ προχείρου περὶ παντὸς πράγματος, οὐχὶ ἐκ τύφου ἢ ὑπερβαλλούσης πεποιθήσεως εἰς τὰς γνώσεις

του, ἀλλ' ἀπλῶς διότι νομίζει τὴν ἐκστόμισιν λήρων πρᾶγμα ὅλως καθ' ἑαυτὸ ἀδιάφορον καὶ ἀβλαβές.

* *

Διὰ τὴν πλειονοψηφίαν τῶν σήμερον Ἑλλήνων ἡ ποίησις καὶ τὰ γράμματα εἶναι ἐπὶ τοῦ παρόντος εὐρωπαϊκῆ πολυτέλεια, συρμὸς, πόρος ζωῆς, μέσον ἐπιδείξεως καὶ οὐχὶ ἀνάγκαι τοῦ πνεύματος καὶ τῆς καρδίας.

Ε. Δ. ΡΟΪΔΗΣ.

Η ΑΘΕΪΑ

Κατὰ τὸν Βάκωνα, μία τῶν ἀποδείξεων ὅτι ἡ ἀθεΐα δὲν εἶνε ἐρριζωμένη ἐν τῇ καρδίᾳ τοῦ ἀνθρώπου, ἔστω καὶ ὁ ἄμετρος πόθος ὃν ἔχουσιν οἱ ὁπαδοὶ αὐτῆς νὰ διαδώσωσι τὴν δοξασίαν ταύτην. Ὁ μὴ δυσπιστῶν πρὸς τὴν ἰδίαν γνώμην, δὲν αἰσθάνεται τὴν ἀνάγκην νὰ ἐπιζητῇ ἐξῶθεν ἐρείσματα αὐτῆς καὶ ὑπερμάχους. Ὁ ἀγωνιζόμενος νὰ πείσῃ ἄλλους, θέλει πρὸ πάντων νὰ πείσῃ ἑαυτὸν.

Μήπως ὁ Βολταῖρος, ἀφοῦ διήγαγε τὸν βίον ἅπαντα ἐμπαίζων καὶ ἀμφισβητῶν τὴν ὑπαρξίν τοῦ Ὑπερτάτου ὄντος, δὲν ἐμελοποίησεν, ἐν τῇ ὥρᾳ τοῦ θανάτου, τὸν κάλλιστον πρὸς τὸν Θεὸν ὕμνον;

Dieu qu'on méconnaît, Dieu que tout annonce,
Entends le dernier mot que ma bouche prononce.
Si je t'ai méconnu, c'est en cherchant ta loi;
Mon cœur peut s'égarer, mais il est plein de toi.

Τὴν κραυγὴν ταύτην τοῦ ἐκπνεόντος ἀθέου ἰδοῦ πῶς μεθηρημένευσεν εἰς τὴν ἑλληνικὴν εἰς τῶν ἐγκρίτων συνεργατῶν ἡμῶν

Σ. τ. Δ.

Θεὲ, Σὺ, ὄν ἀρνεῖταί τις, ἀλλ' ὄν τὸ πᾶν ἀγγέλλει,
Τὴν λέξιν, ἣν τὸ στόμα μου νὰ εἴπῃ ὑστάτην μέλλει,
Ἐπάκουσον: Τὸν νόμον Σου,
Ἐάν Σὲ παρεγνώρισα, ἐζήτουν. Σοῦ δὲ μένει,
Σοῦ πλήρης ἡ καρδίᾳ μου, καὶ ἀποπλανωμένη
Ἴσως ἀπὸ τὸν δρόμον Σου.

ΑΛΗΘΕΙΑΙ

* * Ἐν τῶν γνωρισμάτων τοῦ σήμερον Ἑλληνοσὶ εἶνε νὰ ὀμιλῇ ἀπλῶς ἵνα ὀμιλῇ, ἐν γνώσει ὅτι δὲν λέγει τίποτε. (A. Dumont.)

* * Ἡ ποίησις δὲν εἶνε ἄρτος ἐπιούσιος, ὥστε ἐν ἐλλείψει ἄλλου καλλιτέρου ν' ἀρκώμεθα εἰς τὸν κατώτερον δὲν εἶνε πρώτης ἀνάγκης πρᾶγμα, ἀλλὰ τρυφή καὶ πολυτέλεια, ἥτις πρέπει ἢ νὰ ἦνε καλὴ, ἢ νὰ λείπῃ διόλου. Ὁ ποιητὴς, εἴτε ἀετὸς εἶνε ὡς ὁ Πίνδαρος, εἴτε στρουθίον ὡς ἄλλοι κατώτεροι, πρέπει πάντοτε νὰ πετᾷ. (Κωνσταντῖνος Ἀσώπιος.)

Ὁ δυνάμενος ν' ἀριθμῆσῃ ἀκριβῶς τὸ ποσὸν τῶν ἀμαρτημάτων του εἶνε ἄριστος λογιστής.